

IN-2009 - 391

gemeente VOORSCHOTEN

Behoort bij brief/besluit van de
raad der gemeente Voorschoten
d.d. 12 MAART 2009
nr. 008
De griffier,

Aan het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland
Schuttersveld 9
Postbus 558
2300 AN Leiden

Datum : 13 maart 2009   Ons kenmerk : 900391
Uw brief van :   Behandeld door : ir H.W. Droog
Uw kenmerk :   Doorkiesnummer : (071) 560 07 09
Bijlage(n) :   Afdeling : Concernstaf

Onderwerp : zienswijze op concept-Regionale StructuurVisie 2020

Geacht bestuur,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van de conceptversie Regionale StructuurVisie 2020 Holland Rijnland. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik onze zienswijze bij u kenbaar te maken.

In deze brief beschrijven wij onze meer fundamentele opmerkingen. In bijgevoegde notitie zijn onze overige kanttekeningen opgenomen.

VERTREKPUNT

De ruimtelijk economische ambitie van de regionale structuurvisie wordt kernachtig verwoord in de tekst die voorkomt op bladzijde 80:

"De komende jaren staan de versterking van het stedelijk gebied, van de landschappen en de groene kwaliteit centraal. Daarnaast wordt gericht ingezet op de versterking van de kennis-economie en het verbeteren van de bereikbaarheid."

Deze functies zijn reeds in de regio aanwezig. Maar zij behoeven met het oog op onze fundamentele keuze voor een duurzame ontwikkeling van onze regio, een duidelijke kwalitatieve impuls. Het versterken van deze functies zien wij daarom als het centrale thema van de structuurvisie.

De beschikbare ruimte hiervoor is beperkt: alleen binnen de stedelijke As Leiden-Katwijk is nog ruimte beschikbaar om toe te wijzen aan de versterking van het stedelijke gebied, de kennis-economie en de bijbehorende verbetering van de bereikbaarheid, zowel met openbaar als met particulier vervoer (fiets, auto). Overal elders in onze regio zou het uitbreiden van stedelijke functies ten koste gaan van de landschappen en de groene kwaliteit. En dat zou haaks staan op de ruimtelijke ambitie. Wel kan op bestaande verstedelijkte locaties door herontwikkeling,

gemeente VOORSCHOTEN

Blad 2

Ons Kenmerk : 900391

herstructurering en kwalitatieve opwaardering de gewenste versterking plaats vinden. Kortom: wat nu groen, paars of rood is, moet groen, paars of rood blijven, maar wel op een kwalitatief hoger en duurzamer niveau.

Wij willen voorstellen om de strekking van bovenstaande tekst te hanteren als pre-ambule of vertrekpunt voor ons regionale beleid en dat ook als zodanig uit te dragen.

Een dergelijk vertrekpunt past ook goed bij de gestelde 'ambities' die worden beschreven in hoofdstuk 3: *"diverse projecten moeten ervoor zorgen dat Holland Rijnland in 2020 een prettig woon-, werk- en leefklimaat aan haar inwoners biedt, waarbij het landschap open en ruimtelijk blijft"*.

KERNBESLISSINGEN

De teksten op bladzijden 80 tot en met 82 zijn goeddeels vertalingen in een aantal kernbeslissingen of verfijningen van deze hoofddoelstelling. Het lijkt ons zinvol om dit ook als zodanig te formuleren.

Aansluitend daarop kunnen de beschreven kernbeslissingen duidelijk zichtbaar in beeld gebracht worden. Immers, zij dienen als baken in de structuurvisie voor te komen.

Met het oog op de noodzaak de klimaatcrisis het hoofd te bieden, vinden wij het van zeer groot belang dat duurzaamheid en klimaatbestendigheid topprioriteit van de regio zijn. Daarom stellen wij voor als eerste kernbeslissing toe te voegen:

"Duurzaamheid en klimaatbestendigheid.

Indien het doel is de regio Holland Rijnland een top-woonregio te laten blijven, dient een duurzame en klimaatbestendige samenleving de eerste prioriteit te zijn. Inherent hieraan zijn ambitieuze maatregelen voor het terugdringen van CO₂-uitstoot en het stimuleren van klimaatvriendelijke bedrijvigheid en een duurzame economie op alle gebieden. Ook horen hierbij het scheppen van voldoende ruimte voor de opvang van water en het inrichten van de nieuwbouw hierop. Daarbij hoort ook het krachtig stimuleren van het klimaatneutraal maken van de hele regio."

Belangrijke tekstdelen van de kernbeslissingen die wij gaarne onderschrijven, zijn met name:

- *Blz. 80 1^e kolom 3^e alinea: De komende jaren staan de versterking van het stedelijk gebied, van de landschappen en de groene kwaliteit centraal. Daarnaast wordt gericht ingezet op de versterking van de kenniseconomie en het verbeteren van de bereikbaarheid.*
- *Blz. 80 2^e kolom 3^e alinea: Het reserveren van grond voor woningen heeft ruimtelijke prioriteit.*

gemeente VOORSCHOTEN

Blad 3

Ons Kenmerk : 900391

- *Blz. 81 1^e kolom 1^e alinea: De regio kiest voor versterking van de centrumfunctie van Leiden.*
- *Blz. 81 1^e kolom 6^e alinea: Bebouwing wordt geconcentreerd in de aaneengesloten stedelijke agglomeratie.*
- *Blz. 81 2^e kolom 2^e alinea: Groen blauwe netwerk staat centraal bij de ruimtelijke ontwikkelingen*
- *Blz. 81 2^e kolom 3^e alinea: Holland Rijnland kent een aantal kenmerkende open landschappen, namelijk de bollenstreek, de Veenweide en Plassen en de groene (rijks)bufferzone ten zuiden van de aaneengesloten stedelijke agglomeratie (Duin, Horst en Weide). Ruimtelijke ontwikkelingen mogen geen inbreuk plegen op de openheid van deze gebieden.*
- *De regio kiest voor blijvende openheid van Bollenstreek en Veenweiden en Plassen; daar behoort aan te gevoegd te worden : "...en het gebied van Duin-Horst-Weide..." (de rijksbufferzone)*

Wij steunen kernbeslissing 7b: de aanleg van de RijnlandRoute niet. Deze is in strijd met kernbeslissing 4 en de milieuaambitie. Daarbij zijn nut en noodzaak van de aanleg van deze weg niet aangetoond en zal deze een negatieve invloed hebben op de leefbaarheid in delen van Voorschoten en Leiden.

Wij stellen derhalve voor kernbeslissing 7b een andere formulering voor: "Het verbeteren van doorstroommogelijkheden op bestaande wegen, het aanleggen van de verbreding van de N206 langs Katwijk, conform de motie van Provinciale Staten van 29 juni 2005, en het terugdringen van het autoverkeer en de overlast die gepaard gaat met het autoverkeer zijn streefdoelen om de leefbaarheid in Leiden en de omliggende gemeenten te verbeteren."

Als kernbeslissingen zien wij, mede op basis van het geschrevene in het concept, in deze volgorde graag geformuleerd:

- duurzaamheid en klimaatbestendigheid zijn topprioriteit om top-woonregio te blijven
- groen blauwe raamwerk staat centraal bij alle ruimtelijke ontwikkelingen
- het speerpunt voor de regionale economie heeft twee dragers, te weten de kenniseconomie en de Greenport
- de regio kiest voor blijvende openheid van de Bollenstreek, van het Veenweide- en Plassengebied en van Duin-Horst-Weide.
- de regio kiest voor versterking van de centrumfunctie van Leiden
- bereikbaarheid, waarbij OV-verbindingen en de bestaande wegenstructuur centraal staan, is essentieel voor de regio
- bebouwing wordt geconcentreerd in de aaneengesloten stedelijke agglomeratie
- het reserveren van grond voor woningen heeft ruimtelijke prioriteit

gemeente VOORSCHOTEN

Blad 4

Ons Kenmerk : 900391

Daarmee wordt het goed mogelijk om het te wensen ruimtelijk toekomstbeeld voor onze regio, gelegen binnen de Randstad en begrensd door andere stadsgewesten, op een inspirerende en duidelijke wijze als een duurzaam ruimtelijk toekomstbeeld vast te leggen.

GROENE HOEFIJZER

In de structuurvisie wordt, passend bij en voortbouwend op hoofdstuk 2 dat *"het strategische perspectief van de Randstad"* schetst, in een helder pleidooi een visie op de regio gepresenteerd. Daarbij wordt geschetst hoe het stedelijke gebied van Holland Rijnland, waarin wonen en werken zich concentreren, wordt omgeven door een hoefijzervormig "groene zone", waarin nu, maar ook in de toekomst, geen aaneengesloten bebouwing zal voorkomen.

Deze groene zone, bestemd voor landbouw, bollencultuur, natuur en recreatie, vormt de natuurlijke contramal van de "stedelijke zone", die het economisch hart van Holland Rijnland is.

Aan een dergelijke ruimtelijke visie willen wij graag meewerken.

Daarbij past ons inziens dan ook een duidelijk ruimtelijk toekomstbeeld, dat ook in een beeldkaart wordt aangegeven. Zo'n kaartbeeld ontbreekt thans nog.

Bijgaande schets geeft een impressie van onze gedachten op dit aspect.

gemeente VOORSCHOTEN

Blad 6

Ons Kenmerk : 900391

In het kader van dit ruimtelijk toekomstbeeld is het noodzakelijk aandacht te besteden aan een betere bescherming van de bestaande landschappelijke en cultuurhistorische waarden, waaronder de vele historische landgoederen in onze regio. Door het specifiek belichten van de "niet-stedelijke ruimtelijke componenten" zal de ruimtelijke structuurvisie voor onze regio aanzienlijk in waarde winnen.

Wij vinden het van groot belang dat zo'n ruimtelijk toekomstbeeld goed verankerd is in de regionale structuurvisie. Wij benadrukken daarnaast het belang dat onze regio, als uitvloeisel van deze structuurvisie en daarop voortbouwend, op korte termijn beschikt over een wervend landschapsbeleidsplan met aandacht voor ecologie en natuurontwikkeling.

SYMBIOSE STAD-LAND

Zoals hiervoor is aangeduid, wordt onze regio gekenmerkt door een stedelijk gebied en een groen hoefijzer daaromheen. Tussen deze twee is nadrukkelijk sprake van een wisselwerking. Wij zijn dan ook van mening dat een inspirerende schets van de symbiose "stad-land" van belang is naast een beeld van de verstedelijking van onze regio in de loop der tijden, zoals die is opgenomen in hoofdstuk 2.

Juist in West-Nederland is deze symbiose een belangrijke component in onze ruimtelijke ordening en dat behoort dit ook te blijven.

In de structuurvisie ontbreekt echter een adequate beschrijving van de gewenste symbiose tussen verstedelijkte zones en de meer open, ecologische en landschappelijk interessante gebieden. Een uiterst voorzichtige vingerwijzing in de richting van deze belangrijke symbiose is weliswaar te vinden in het voorwoord, maar dit wordt in het verdere van de structuurvisie in het geheel niet uitgebouwd.

Juist in de zone van de oude strandwallen heeft de ruimtelijke ordening van Holland zijn ontstaan gevonden in nauwe relatie tot de natuurlijke omstandigheden. Daaruit zijn voortgekomen de al eeuwen gewaardeerde verblijfplaatsen, zoals de landgoederen en kastelen Duivenvoorde, Berbice, Zuydwyc, Eikenhorst, Oud-Poelgeest, Huys te Warmond, ruine van Teylingen, Ter Leede, Huys Dever, Keukenhof enz., naast de waardevolle Leidse binnenstad.

Dergelijk historisch gevormd "top-woonmilieu" heeft hier zijn historische wortels. Wij kunnen ons goed voorstellen dat in het gewenste ruimtelijk toekomst beeld ook deze historisch bepaalde component zijn vervolg zal vinden.

In dit verband willen wij graag de aandacht vestigen op de initiatieven, die in intergemeentelijke samenwerking tussen de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten worden ontwikkeld en die in het visiedocument "Duin-

gemeente VOORSCHOTEN

Blad 7

Ons Kenmerk : 900391

Horst-Weide" ondermeer aandacht vragen voor het behoud en de versterking van deze natuurlijke contra-mal van de verstedelijking.
Wij zijn van mening dat de voorstellen gedaan in het genoemde visiedocument een herkenbare plek in deze structuurvisie verdienen.

Wij vinden het dan ook verheugend dat de provincie Zuid-Holland in december 2008 een congres specifiek aan dit onderwerp heeft gewijd. Interessant is daarbij om te lezen dat de provincie stelt: *"De landgoederen worden een welkom element in het stedelijk weefsel, waarbij de uitdaging is de verstedelijking zo te plannen dat het landgoed kan blijven ademen in zijn omgeving"*. Wij bepleiten deze benadering in de structuurvisie over te nemen.

Een en ander houdt ons inziens in dat het kaartbeeld van de concept regionale structuurvisie 2020 zodanig wordt aangepast dat deze landschaps-ecologische structuren ook in het kaartbeeld van de structuurvisie worden ondersteund. Maar ook in hoofdstuk 3 "ambities" zal de aandacht voor en het koesteren van deze te behouden en te versterken landschaps-ecologische structuren, met zijn historisch zo belangrijke landgoederenzone, aan de orde dienen te worden gesteld. Uitvloeisel hiervan betekent onder meer, dat op bladzijde 30 niet alleen "investeren in onder andere de ecologische verbindingzone Kaag-kust" één van de keuzes zal zijn, maar ook in de op nationaal niveau zo belangrijke verbinding Duin-Horst-Weide.

Overigens verheugt het ons, dat op bladzijde 60 de volgende tekst voor komt:
"Kenmerkend aan Holland Rijnland is de eigenheid van de verschillende kernen en landschappen. Die mag niet verloren gaan. Het is daarom wenselijk dat de ontwikkeling van de dorpen aansluit bij het landschap, het historische karakter en de bevolkingsopbouw."

Een dergelijke visie hoort echter niet ergens achter in de structuurvisie verstoppt te worden. Zo'n statement verdient een veel pregnantere plek in de nota, bijvoorbeeld aan het begin van hoofdstuk 4, "ontwikkelingsvisie". En het vraagt tevens om een andere kijk op de wijze van ontwikkeling van (delen van) onze regio.

Met vriendelijke groet,
de raad van de gemeente Voorschoten,

griffier

burgemeester

gemeente VOORSCHOTEN

Blad 8

Ons Kenmerk : 900391

BIJLAGE

Aanvullende opmerkingen behorend bij de zienswijze van de gemeente Voorschoten op de concept-Regionale StructuurVisie 2020 Holland Rijnland, december 2008.

1. Paragraaf 5.3 brengt één of meer?? dilemma's naar voren, te weten:
"geconcentreerde verstedelijking staat op gespannen voet met milieunormen, mede door de toenemende mobiliteit. Agrarische activiteiten intensiveren." Naar onze mening levert deze paragraaf meer onduidelijkheden op, dan dat dit een heldere koers aangeeft. Herformulering van deze paragraaf is op zijn plaats.
2. Het bevreemdt ons dat de paragraaf "milieubeleidsplan 2003-2010" een limitatief aantal milieubeleidsplannen opsomt. Daarmee wordt de indruk gewekt dat de niet opgesomde gemeenten geen milieubeleidsplan zouden hebben; dit is niet juist.
3. Juist in de paragrafen "duurzame stedenbouw" en "optimale milieukwaliteit" mag verwacht worden dat specifiek aandacht besteed wordt aan de mogelijkheden van inpassing van een RijnlandRoute. Maar hierover is totaal niets opgenomen. Dit beschouwen wij als een ernstig gemis.
4. Op bladzijde 49 wordt onder meer gesteld, dat *"regionaal geluidsbeleid dient invulling te geven aan de wens geluidskwaliteit te realiseren die bij de functie past"*. Wij gaan ervan uit dat bedoeld is: *"het regionaal geluidsbeleid is erop gericht om binnen onze regio een geluidskwaliteit te realiseren die zondermeer voldoet aan de wettelijke eisen en bij nieuwe projecten uitgaat van een substantieel betere kwaliteit, zodat ook in de verdere toekomst het woon- en leefklimaat binnen onze regio is gewaarborgd en verder wordt versterkt"*.
5. Paragraaf 5.7, economische structuurversterking, plaatst de noodzaak van kwalitatieve opwaardering van onze economische structuur boven het (blijven) voldoen aan de kwantitatieve vertaling daarvan. Deze beleidskeuze onderschrijven wij, maar een aantal geformuleerde keuzen ter versterking van de economische structuur past daar niet bij.
6. Een kaart met milieu-doelen ontbreekt.
7. Op bladzijde 52 wordt een vaag verhaal verteld over verdringing van nationaal verkeer op lokale wegen. Alleen klopt dit niet met de werkelijkheid in bijvoorbeeld Leiden op de route N206 (Churchilllaan-dr. Lelylaan, waar meer dan 85 % van het verkeer gebonden is aan de stad Leiden).
8. Het snel verbeteren van de bereikbaarheid (van delen) van onze regio kan met een beperkt aantal "no-regret maatregel" op relatief korte termijn aanzienlijk verbeteren. Zo kan bijvoorbeeld de aanleg van een aquaduct in het verlengde van de Leidse Churchilllaan bijdragen aan het ontlasten van de verstopte verkeersknoop Lammeschansplein met Lammebrug en kan tevens dienen voor de ontsluiting van het bedrijventerrein Oostvlietpolder. Dit geldt ook voor de inmiddels financieel geregelde ongelijkvloerse kruising Plesmanlaan/dr.Lelylaan.

gemeente VOORSCHOTEN

Blad 9

Ons Kenmerk : 900391

- Het op korte termijn nemen van dergelijke maatregelen om reeds jarenlang bestaande knelpunten te lenigen behoort een plaats te krijgen in paragraaf 5.4 over mobiliteit.
9. Bepaald opmerkelijk is het dat op bladzijde 54 een uiterst gedetailleerde tekening aangaande de RijnGouweLijn-West is weergegeven en dat de zogenaamde Vf-factor zorgvuldig wordt uitgelegd. Een dergelijke gedetailleerde beschouwing komt evenwel bij andere onderwerpen niet voor. Wij vragen ons af of deze uiteenzetting wel past bij de opzet van de structuurvisie.
  10. In hoofdstuk 3.5 moet worden opgenomen dat behoud en versterking van de landschaps-ecologische structuren van de landgoederenzone in onze regio één van de hoofdprojecten zal zijn. Deze landgoederenzone is immers al eeuwenlang een belangrijke component van onze ruimtelijke structuur. In hoofdstuk 5 dient dit gedegen te worden uitgewerkt.
  11. Aandacht voor het zo belangrijke deelgebied "Duin-Horst-Weide" wordt nodeloos gemist in de gebiedsgerichte beschrijving (paragraaf 4.4) alsook in de themagerichte beschrijving (hoofdstuk 5) en de kaarten "groen-blauw / natuur en ecologie" en "groen-blauw / water". Juist in hoofdstuk 5 behoort ruime aandacht aan behoud en versterking van de landschaps-ecologische structuren besteed te worden. Ook ontbreekt onder referenties een verwijzing naar het visiedocument "Duin-Horst-Weide".

